

met bort fra disse daarlige Kamre i meget stor Udstrækning; men vil man fuldstændig bort fra dem, saa maa man — det giver jeg den højtærede Minister Ret i — vedtage en Lovbestemmelse i denne Retning; man kan saa kalde det en Undtagelseslov eller ikke; det er for mig ganske ligegyldigt. En Lovbestemmelse maa der til; og de Regler, som Ministeren her har foreslaaet, er efter min Mening ikke for vidtgaende.

Jeg har endnu en Bemærkning at gøre overfor det ærede Medlem fra Næstved. Det ærede Medlem fra Næstved finder et vist Behag, synes jeg, i at tale om Tyendeloven af 1854 som en barbarisk Lov. Det kan godt være, at den er barbarisk i mangt og meget; men det er i og for sig slet ikke det, Striden staar om, thi alle disse barbariske Bestemmelser i Tyendeloven har ikke været noget Stridspunkt, i alt Fald ikke mellem Venstre, Socialdemokrater og Radikale, dem har man allerede for længe siden været villig til at gaa bort fra. Naar der er gaaet saa mange Aar, 15 Aar tror jeg det ærede Medlem nævnede, uden at vi er kommet længere, saa er det ikke noget, som Socialdemokratiet kan bebrejde de andre Partier. Der har paa disse Punkter forlængst været Villighed til at samles i Enighed, baade i Tyendekommissionen og i Udvalget her. Men jeg tror nok, at en væsentlig Grund til, at der dog ikke tidligere er kommet noget Resultat, er den Omstændighed, at man fra socialdemokratisk Side har haft forfærdelig ondt ved at give Afkald paa det Agitationsstof, der har ligget i den gamle Tyendelov; det Agitationsstof har været baade let at finde og let at bruge. Jeg tror nu ikke, hele denne Agitation har spillet nogen nævneværdig Rolle; den har vistnok været en Misforstaaelse. Og hvorfor? Fordi, som jeg nævnede før, det praktiske Liv har raadet Bod paa alle disse barbariske Forhold. Man kan nævne et uheldigt Tilfælde her og et andet uheldigt Tilfælde der; men saadanne Tilfælde vil ogsaa findes, naar den nuværende Tyendelov er afskaffet. Sligt vil ikke kunne undgaas, thi det er ikke Lovenes Skyld, men det er Forholdenes Skyld og disse Menneskers Skyld, som nu en Gang er saadan indrettede, enten det nu er Tyender eller Husbønder, at de let afstedkommer disse Forhold. Det ved vi godt alle sammen, at det kan vi ikke afskaffe ved et Lovbud, selv om det er aldrig saa skrappt.

Jeg har et Spørgsmaal at rette til det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Simonsen). Saa vidt jeg hørte, udtalte det ærede Medlem, at han kendte

en Husbond, der havde 5 Klædeskabe, som tilhørte tidligere Tyender, og som altsaa var tilbageholdt. Jeg synes ikke, det ærede Medlem skulde forholde dette Tings Medlemmer eller Offentligheden i det hele at faa at vide, hvem denne Mand er; thi der maa være noget overordentlig uheldigt, for ikke at sige noget værre, i denne Mands hele Opfattelse af Forholdet. At han har 5 Klædeskabe tilhørende tidligere Tyender, viser jo, at det maa være noget, denne Mand har sat i System, og han fortjener saa ikke bedre end at drages frem for Offentligheden, thi det er ganske utilbørligt, at noget saadant finder Sted. Derfor vil jeg henstille til det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds at oplyse, i hvilken Egn den Mand bor, og hvem det er, der bruger en saadan Trafik.

Andreasen: Til den højtærede Justitsminister skal jeg først bemærke, at enten har Ministeren misforstaaet mig, eller ogsaa har jeg udtrykt mig mindre klart angaaende Paragraf 33. Paragraffens 1ste Stykke er jeg selvsagt en Tilhænger af; det er afgjort, at hverken min Gruppe eller jeg i nogen som helst Henseende ønsker ved denne nye Lov angaaende unge Menneskers Arbejde i privat Tjenesteforhold at foretage noget, der stiller den tjenende Stand i By og paa Land daarligere, end den vil blive stillet efter de Beskyttelsesparagraffer, der i det hele tilsigtes gennemført i første Kapitel. Jeg er ganske enig med Ministeren om, at det vilde være uheldigt, om man ikke søgte at faa de daarlige Kælekamre bort og i det hele bekæmpede med størst mulig Kraft enhver inhuman Fremgangsmaade, som vilde kunne finde Sted, hvis man ikke havde Bestemmelser af den Natur. Naar jeg er imod Paragraffen, er det, fordi jeg netop ønsker Sagen ordnet saaledes, som det er udtrykt i § 33: at Retsforholdet mellem Husbond og de i hans Tjeneste staaende Personer, der er fyldt 18 Aar, beror paa Parternes Overenskomst. Det slutter jeg mig ganske til, og det er netop min Gruppes Standpunkt, at for det myndige Tyendes Vedkommende skal Forholdene under Iagttagelse af disse Beskyttelsesregler bero paa Parternes Overenskomst. Ved at opretholde den Særlovgivning, som jeg dvælede ved, da jeg første Gang havde Ordet, bevarer vi et Tyendeforhold i gammel Forstand; saa længe vi har dette Tyendeforhold, har vi ogsaa en Tyendeklasse, og det er den, vi mener Tidspunktet er kommet til at skaffe ud af Verden. I vor Lovgivning og i den offentlige Opfattelse bør det